

Lokaal Democratie Alternatief Anders

Fractiesecretaris: Peter Couwenhoven
0226-413019
p.a.couwenhoven@quicknet.nl

Nieuwe Niedorp, 12-06-2011

aan: de fracties in de Eerste Kamer

betreft: 32677 Samenvoeging van de gemeenten Anna Paulowna, Niedorp, Wieringen en Wieringermeer

Geachte fracties,

In de gemeente Niedorp is een groot maatschappelijk verzet tegen de samenvoeging met de gemeenten Anna Paulowna, Wieringen en Wieringermeer tot de gemeente Hollands Kroon. Nu de Tweede Kamer het daartoe bestemde wetsvoorstel heeft aangenomen, wenden wij ons tot uw Kamer omdat wij de mening zijn toegedaan dat in de gemeente Niedorp het proces dat tot besluitvorming en maatschappelijk draagvlak moest leiden, onzorgvuldig en onvolledig is geweest. In Niedorp is wel maatschappelijk draagvlak voor een fusie met Harenkarspel en Schagen waarbij Zijpe zich ook kan aansluiten.

In 2006 hadden alle gekozen partijen in de respectievelijke verkiezingsprogramma's staan dat Niedorp zelfstandig moest blijven. Dit resulteerde in een raadsprogramma¹ waarin dit voornemen duidelijk werd vastgelegd in de visie:

“De raad van Niedorp wil in de periode 2006 tot 2010 werken aan realistische, haalbare en voor de burger herkenbare doelen. Uitgangspunt is het behoud van een zelfstandige gemeente Niedorp, waar begrippen als vrijheid, democratie, rechtvaardigheid, duurzaamheid en solidariteit centraal staan. De zelfstandigheid kan behouden worden door intensieve samenwerking met (buur-)gemeenten”

aangevuld met het actiepunt:

“Behoud van zelfstandigheid van de gemeente en het versterken van de samenwerking met andere gemeenten, zowel binnen als buiten het Gewest Kop van Noord-Holland”

Nauwelijks een jaar later kwamen er vanuit de raad van Niedorp initiatieven om te onderzoeken of er gemeenten waren die met Niedorp wilden fuseren. Dit resulteerde in 2008 tot een serie dorpsstours georganiseerd door de raad waarin de fusieplannen met Wieringermeer, waar zich in een later stadium ook Wieringen en Anna Paulowna bij aansloten, gepresenteerd werden. Het resultaat was dat de burgers wel de noodzaak van fusie onderkenden maar niet richting Wieringermeer. De logische fusiepartners zijn Schagen en Harenkarspel, gezien de vele verbanden die in deze drie gemeenten aanwezig zijn. Daarvoor was een ruime meerderheid onder de bevolking te vinden. Een enquête in opdracht van de Schager Courant² gaf aan dat 76% voor een fusie met Schagen en Harenkarspel koos, 19% voor de zgn Oost-variant. Geen verrassend resultaat omdat een gemeenschappelijk gevoelde identiteit met dit gebied niet bestaat. Die is er wel met Schagen, als regionaal centrum, en Harenkarspel. Daar is door Niedorp niet serieus naar gekeken. Er is de burger van Niedorp nimmer een keuze voorgelegd.

¹ Zie bijlage motie Ard Smit

² enquête Schager Courant

Inmiddels was burgemeester Weerwind benoemd in Velsen en moest in Niedorp een sollicitatieprocedure in gang gezet worden. In het functieprofiel voor de te benoemen burgemeester stond o.a. "dat hij/zij de fusie tot een goed einde moet brengen". Kort na haar benoeming liet mevrouw van Dok in een interview bij Radio Noord-Holland zich daar duidelijk over uit: "Er is veel weerstand, maar wij drukken het er wel door." Geen ruimte voor andere inzichten.

Raad en burgers kwamen steeds verder van elkaar af te staan. De raad weigerde om de fusie inzet van de verkiezingen op 3 maart 2010 te maken. Op 13 januari 2010, zeven weken voor deze verkiezingen, nam de raad van Niedorp het Arhi-2 besluit, met een stem tegen, aan om op 01-01-2012 te fuseren met de gemeenten Anna Paulowna, Wieringen en Wieringermeer. Een duidelijke poging om de burger voor een voldongen feit te plaatsen, want de deadline voor het nemen van het Arhi-2 besluit lag op 23 mei 2010. Een niet te accepteren bestuurlijke inmenging in het verkiezingsproces. Op het Arhi-2 besluit kwamen ruim 1500 zienswijzen³ binnen waarvan 95% zich uitsprak voor een fusie met Schagen en Harenkarspel.

In de week aan de verkiezingen voorafgaand werd door de stuurgroep een vouwbrief⁴ huis-aan-huis verspreid waarin een prijsvraag was opgenomen om tot de naam van de nieuwe gemeente te komen met als beloning twee elektrische fietsen. Eerder was er al een vouwbrief geweest waarin de lofzang op het Wieringer Randmeer, waar toen al grote twijfels over waren, bezongen werd als een van de economische peilers onder de nieuwe gemeente. Het project Wieringer Randmeer is op een fiasco uitgelopen en afgeblazen.

Inmiddels was uit het verzet onder de burgerij de lokale kiesvereniging LADA ontstaan die de verkiezingen in ging met de keuze voor Schagen en Harenkarspel, de West-variant. LADA werd met 41,4% van de stemmen de grote winnaar⁵. GroenLinks had ook de West-variant tot inzet en haalde 4,7% waarmee dus 46,1% van de kiezers zich uitsprak voor de West-variant.

Een voorstel van LADA in de nieuwgekozen raad om een referendum uit te schrijven om daadwerkelijk te peilen wat de mening van de burger in Niedorp over de fusie is, werd door de andere fracties verworpen.

Aan de hand van **Het beleidskader gemeentelijke herindeling punt 5. Criteria** de volgende opmerkingen

Bestuurlijk draagvlak bij herindeling op initiatief van gemeenten

Onder bestuurlijk draagvlak voor herindelingsvoorstellen op initiatief van gemeenten wordt begrepen de democratische legitimatie van deze voorstellen aan de hand van de besluitvorming in de gemeenteraden van de betrokken gemeenten.

In Niedorp kan geen sprake zijn van democratische legitimatie. Zoals al verwoord heeft de raad in tegenspraak met de verkiezingsprogramma's en het opgestelde raadsprogramma tot het voorliggende fusievoorstel besloten. Diezelfde raad heeft geweigerd de fusie tot onderwerp van de verkiezingen in 2010 te maken door het Arhi-2 besluit kort voor die verkiezingen te nemen en daarmee de burger in Niedorp voor een voldongen feit plaatsen.

Maatschappelijk draagvlak

....Dat betekent dat in het herindelingsadvies aandacht moet worden besteed aan de initiatieven die het gemeentebestuur heeft ondernomen om maatschappelijk draagvlak te organiseren, onder meer door aan te geven op welke wijze het gemeentebestuur inwoners en maatschappelijke organisaties betrokken heeft gedurende verschillende fasen van het herindelingsproces. Daarnaast bevat het herindelingsadvies een weergave van de ingediende zienswijzen en wordt tevens aangegeven wat daarmee inhoudelijk is gedaan.

³ zie bijlage west=best, pag 4 zienswijzen

⁴ zie bijlage west=best, pag 3 bijzondere omstandigheden in Niedorp

⁵ zie bijlage west=best, pag11 analyse verkiezingsuitslag

Het gemeentebestuur heeft nauwelijks initiatieven ondernomen om maatschappelijk draagvlak te creëren. Bewoners hebben aan de avonden van de dorpsstour een slecht gevoel overgehouden. De indruk werd gewekt dat burgers van Niedorp een meningvormende inbreng zouden hebben. Echter wat bleek: de raad bleef onwrikbaar vasthouden aan het ingenomen standpunt.

De serie avonden, waar de fusie door de raad aan de orde gesteld werd, mogen geen inspraakavonden genoemd worden. Het werd snel duidelijk dat het slechts aanhoren was, je mocht er voor zijn, ook kritisch maar tegen kon niet. Er was geen andere weg meer mogelijk terwijl duidelijk werd dat er onder de bevolking massaal anders over gedacht werd.

Ook de conclusies uit het rapport Schoof⁶ “De Kop steekt de koppen bij elkaar!” steunen niet op maatschappelijk draagvlak om de simpele reden dat maatschappelijke organisaties niet gehoord zijn. De opdracht aan de heer Schoof liet dat niet toe, er moesten slechts raadsleden geconsulteerd worden die hun standpunten al hadden bepaald. In het hele voortraject dat tot het wetsontwerp Hollands Kroon heeft geleid zijn maatschappelijke organisaties niet daadwerkelijk gehoord. De gemeente heeft alleen gesproken met de LTO en de ondernemersvereniging maar zijn dat geen belangenorganisaties, in plaats van maatschappelijke instellingen?

Met de vele zienswijzen is inhoudelijk niets gedaan. Deze zijn allemaal afgedaan met een nietszeggend, kort standaardbriefje. Hoorzittingen zijn niet georganiseerd.

Interne samenhang van de nieuwe gemeente

Het is van betekenis dat de nieuwe gemeente een logische interne samenhang kent, die identiteit geeft aan de nieuwe bestuurlijke eenheid. Een gemeente dient optimaal dienstbaar te zijn aan de onderscheidenlijke lokale gemeenschappen. Hierdoor zal de nieuwe gemeente veelal een stevige positie verkrijgen, waarbij de inwoners zich verbonden kunnen gaan voelen met de nieuwe gemeentelijke gemeenschap als geheel. De aard van interne samenhang kan heel verschillende uitingsvormen hebben: cultureel, sociaal, economisch, geografisch, enzovoort. Voorkomen moet worden, dat de nieuwe gemeente niet meer is dan een administratieve eenheid waarmee inwoners en maatschappelijke organisaties zich niet of nauwelijks verbonden voelen.

In de gemeente Hollands Kroon zal de samenhang voor wat betreft Niedorp ontbreken en ook niet kunnen ontstaan. Er zijn nauwelijks maatschappelijke, sociale en culturele verbanden in de Oost-variant. Die zijn er wel in de West-variant.

Niedorp is georiënteerd op Schagen⁷ met zijn duidelijk regionale uitstraling.

De culturele, sociale en maatschappelijke verbondenheid van Niedorp en Schagen⁸ met het omliggende gebied is historisch gegroeid.

- Schagen, Niedorp en Harenkarspel kennen een eeuwenlange verwevenheid in de Schager en Niedorper Kogge, een van de vier Westfriese ambachten. Deze ambachten vormden een bestuurlijke eenheid waarvan de sporen nu nog zichtbaar zijn. Die samenhang is nog sterk aanwezig. Zijpe past daar goed bij. Als eerste bedijking van de Schager en Niedorper Kogge heeft Zijpe eveneens historische verwevenheid met dit gebied.
- Landschappelijk, cultureel en maatschappelijk is er samenhang.
- Schagen is historisch uitgegroeid tot natuurlijke centrum en kan uitgroeien tot een krachtig bestuurscentrum; onderwijs, zorg, uitgaansleven, openbaar vervoer is gericht op Schagen.

Met het nieuwe land van de Wieringermeer en Anna Paulowna ontbreekt die samenhang. Er zijn nauwelijks maatschappelijke verbanden. Duurzaamheid en vergroting van de bestuurskracht zijn uitgangspunten voor de fusie die tot Hollands Kroon moeten leiden. Die doelen zullen niet gehaald worden. Die kunnen wel gehaald worden door te fuseren met Schagen, Harenkarspel en Zijpe. Dan wordt Niedorp direct bestuurlijk betrokken bij zaken in Schagen die voor Niedorp belangrijk zijn. Een betrokkenheid die in Hollands Kroon zal ontbreken en ook niet tot stand zal komen. Het is een illusie te den-

⁶ Rapport Schoof

⁷ zie bijlage west=best, pag 15

⁸ zie bijlage zienswijze VVD Schagen

ken dat er zo iets als een 'Hollands Kroon identiteit' kan ontstaan. Niedorp heeft een Westfriese identiteit die het deelt met Harenkarspel, Schagen en Zijpe, Westfriese gemeenten. Argumenten die in de hele fusiediscussie door voorstanders van Hollands Kroon afgedaan worden als emotioneel. Maar wat is emotioneel? Wij vinden onze argumenten rationeel. Gemeentelijke herindelingen en fusies in West-Friesland hebben zich altijd binnen de Westfriese Omringdijk afgespeeld. Toeval? Niedorp dreigt de eerste Westfriese gemeente te worden die uit zijn gebiedseigen omgeving, zijn historische gegroeide verbanden, wordt gerukt. Een slecht idee.

hoogachtend

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'P. Couwenhoven', written over a horizontal line.

Peter Couwenhoven
fractiesecretaris

Bijlagen:
map west=best
motie Ard Smit
inbreng LADA hoorzitting Tweede Kamer, 08-04-2011
zienswijze VVD Schagen